

Handläggare: Cecilia Rivard
Telefon: 08-508 18 048

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2011-11-24

Förstudie för Spårväg syd

Remiss från Storstockholms Lokaltrafik, SL

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av SL:s förstudie av Spårväg syd.
2. Omedelbar justering.

Ulla Thorslund
stadsdelsdirektör

Lena Rabe
avdelningschef

Sammanfattning

SL:s förstudie om Spårväg syd handlar om möjligheten att förbättra kollektivtrafiken på sträckan Flemingsberg, Masmö, Skärholmen/Kungens kurva, Fruängen och Älvsjö. Enligt analyserna i förstudien motiverar inte resandet en spårväg ur ett samhällsekonomiskt perspektiv. En förbättring och utveckling av busstrafiken bör istället utredas vidare.

Förvaltningen tycker att en förbättring och utökning av busstrafiken är den bästa utbyggnadsmöjligheten. Busstrafik är flexibel och smidig. Kostnaden för bussalternativet är rimlig och anpassad till förväntat antal resande.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för planering, strategi och service.

Bakgrund

Stockholmsregionen förväntas växa med cirka en halv miljon invånare fram till år 2030. Utbyggnaden av transportsystemet har inte utvecklats i samma takt som befolkningen och efterfrågan de senaste decennierna. I den regionala utvecklingsplanen för Stockholms län, RUFS 2010, pekas ett antal regionala kärnor ut som har stor utvecklingspotential och som har behov av bättre sammankoppling och tillgänglighet. Två av kärnorna är Skärholmen med Kungens kurva och Flemingsberg.

Storstockholms Lokaltrafik, SL, har gjort en förstudie om Spårväg syd som handlar om möjligheten att förbättra kollektivtrafiken på sträckan Flemingsberg, Masmö, Skärholmen/Kungens kurva, Fruängen och Älvsjö.

Förstudien har remitterats till Farsta stadsdelsnämnd för yttrande senast den 30 november.

Remissen i sammanfattning

Befolkningen i Stockholms län växer vilket för med sig ett ökat behov av resor och ökade krav på infrastrukturen. Skärholmen med Kungens kurva och Flemingsberg är utpekade som regionala stadskärnor i den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFS 2010. Hög tillgänglighet är en förutsättning för att de regionala stadskärnorna ska växa. Med hög tillgänglighet menas att det finns goda möjligheter att resa till viktiga målpunkter som exempelvis arbetsplatser. För att fler ska kunna nå de yttre stadskärnorna med kollektivtrafik krävs nya tvärförbindelser som knyter kärnan till spårsystemen in mot centrala Stockholm.

Syftet med förstudien är att hitta genomförbara åtgärder för att förbättra kollektivtrafiken till de regionala stadskärnorna Flemingsberg och Skärholmen med Kungens kurva. Olika transportmedel och möjliga alternativa sträckningar ska jämföras. Tre olika transportmedelsalternativ har studerats:

- *Bussalternativet.* Ska detta alternativ implementeras bör dock dragningen optimeras utifrån bussens förutsättningar och samordnas med befintlig busstrafik i södra Stockholm. Detta bör studeras i samband med SL:s pågående arbete med en stamnässtrategi.

- *BRT (Bus Rapid Transit)*. Avser busstrafik med mycket god framkomlighet och ofta innebär det en helt separerad körbana. I denna studie är sträckningen exakt densamma som för spårvägslösningen.
- *Spårväg*. Spårväg syd har studerats i flera utredningar sedan början av 2000-talet. Ett flertal olika möjliga sträckningar har även analyserats.

Trafikanalyser som har genomförts inom förstudien visar att resandeunderlaget inte motsvarar den volym då spårväg bör övervägas. En lösning kan vara att bygga ut förbindelsen i etapper där buss kan vara en snabbare och billigare föregångare till BRT och spårväg.

Investeringskostnaderna för att utveckla bussalternativet bedöms till mellan 50 och 300 miljoner kronor. För BRT-alternativet är kostnaden mellan 3,3 och 4,1 miljarder kronor och spårvägsalternativet någonstans mellan 6,8 och 8,1 miljarder kronor. Osäkerheterna i investeringskostnaderna är relativt stora. Bussalternativet är det alternativ som visar på bästa samhällsekonomi. Fokus bör läggas på att utreda vilken nivå av busstrafik som är lämplig att implementera.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Tvärförbindelserna i söderort är i stort behov av utbyggnad. Förslaget med Spårväg syd ligger i linje med den av kommunfullmäktige beslutade *Söderortsvisionen*. Ett av huvudmålen i visionen är förbättring av söderorts tvärförbindelser.

Tre alternativ presenteras i förstudien: spårväg, BRT (Bus Rapid Transit) och buss. Spårväg och BRT gör stora intrång i både mark och miljö. För båda alternativen behövs separata körbanor och utbyggnaden måste ske i etapper och tar lång tid.

För en snabb utbyggnad är bussalternativet att föredra enligt förvaltningen. Buss är betydligt mer flexibelt än alternativen BRT och spårväg. Busstrafik kan snabbt anpassas till ändrade förhållanden. En trolig konsekvens av en eventuell spårväg är att framtida exploateringar kommer att ske utmed spårvägens sträckning vilket inte enbart är positivt.

Ett väsentligt skäl till att framhålla buss som det bästa alternativet är förmodade investeringskostnader och samhällsekonomisk lönsamhet. Enligt analysen är resandeunderlaget för litet för att bygga ut en spårvägsförbindelse. Förvaltningen anser därför att en väl utbyggd bussförbindelse som är samordnad med övrig busstrafik i söderort är att föredra.

Den aktuella dragningen av Spårväg syd har ingen koppling till de sydöstra och sydligaste delarna av söderort. Det finns inga hållplatser som berör Farsta stadsdelsområde.

Inte bara de regionala kärnorna Flemingsberg och Skärholmen med Kungens kurva behöver utveckling av kollektivtrafiken. Älvsjö, Högdalen och Farsta, liksom Fruängen och Skärholmen, är utsedda till tyngdpunkter i Stockholms nya översiktsplan, *Promenadstaden*. Det betyder att en förstärkning av en modern kollektivtrafik är angelägen och nödvändig vilket förvaltningen vill framhålla.

I *Söderortsvisionen* finns utvecklingen av kommunikationsstråket från Älvsjö, Högdalen via Farsta eller Örbyleden, till Skarpnäck–Norra Sköndal med som ett uppdrag. Farsta är även i behov av en bättre, snabbare och mer frekvent kollektivtrafik i riktning mot Älvsjö och Skärholmen. Generellt måste sambanden och tvärförbindelserna mellan söderorts olika geografiska områden förbättras och stärkas.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av SL:s förstudie av Spårväg syd..

Bilaga

Remiss av förstudie för Spårväg syd (sammanfattning)

Remisshandlingen Förstudie för Spårväg syd finns att läsa på SL:s hemsida www.sl.se/sparvagsyd